

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

Štev. 4.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1910.

Leto XXX.

Vladimir Levstik:

Pesmi.

Triera.

*S*trmenje morja pod oboki dima
in žar na dnu valov, da jih proseva
kot zmisel vroč besedo suhoparno . . .
Veter je gluh, kriči v molčanju; zeva
obzorje prazno in slovesno kima
v ohlapnih gubah nad triero varno
vijoličasto jadro. Dalje, dalje!
Vesla bijó v upornem, trdem taktu
in sužnji se pené, kri muk na dlani,
že tisoč let: ponižni in oholi,
vsi vzleti duše tu so prikovani,
da njemu služijo laket ob laktu:
kralj Satan, z medlim bleskom zlate halje
krmari brod, v krvavi avreoli.

Morje sanj.

*H*ako svetla, visoka in brezdanja
kot val noči, ki plove nad teboj,
ljubezen moja se mi zdi nocoj,
vsa polna zvezd in cest in lesketanja.

V naročju brezdna spi nemir vprašanja,
barka drhti in svilnati pokoj
gladin deli se trudno za meno —
in pesem pesmi moja duša sanja!

Tu poje molk; beseda je zaspala . . .
 Ne gledam te: na tvojo mlado roko
 blagosavlja sklanjam svoj obraz.

In dobro vem: zdaj si se nasmehljala,
 v dno tihih misli gledaš mi globoko,
 in še ta hip odgovoriš naglas.

Samogovor.

Kje tvoja laž, kje tvoja je resnica?
 Kaj krinka je, kaj pravi tvoj obraz?
 Bil igra v igri hipov si, al jaz?
 Govori, duh, odgrni bajko lica!

Zdaj led miru si, zdaj si plamenica,
 ljubezen vroča zdaj, zdaj dvom in mráz,
 Zdaj bron zvonov, in zdaj le daljni glas,
 in vendar iste tajne govorica:

da zrno v srcu tvojem, trd kristal,
 lesket bežečih slik za svoj odseva,
 ko mu na svetlih ploskvah vre vesmir;

in da boš večno neuničen stal,
 dokler v strasteh vesoljstva vzkoprneva
 mogočna duša vseh reči: nemir.

Sonet.

Kod naj te išče duša, zvezda sanj?
 ti sladki, vroči amen hrepnenja,
 ti lek gorja in skrita strast življenja,
 nikdar rojena druga toskovanj!

Tebi — vso žejo mlačnih ur bedenja,
 tebi — žar kupljenih poljubovanj
 in čiste zmote mladih majskih tajn —
 tebi — vso luč na gluhem dnu trpljenja.

Od kraja dni se ljubiva kot morje
 in modri zvon neba; najvišji val
 te ne objame, le bričkost stoji

kot venčan pesnik in strmi v obzorje:
z bregov neskončnosti sva rima dalj,
sva v solnčni zarji eno, jaz in ti . . .

Pesem.

Tebi je dobro,
voda polnočna!
Ko bi goreče
se zaljubila,
tekla bi, tekla,
kroginkrog zemlje,
da ji poljubiš,
da ji pozdraviš
bele nožice.

Meni pa zlo je,
voda polnočna:
dalje v objemu
srcu do srca
kakor na svodu
zvezdi do zvezde,
kakor na morju
zemlji do zemlje,
kakor na kopnem
kroginkrog zemlje
vodi polnočni . . .

Bajka življenja.

Brez dna je noč šumeča; v nje globinah
molči nevidni mučenik, pribit,
prikljenjen v mrzli, žalostni zenit,
trpeč in sam v pravečnih bolečinah.

O hrepenenje sfer, da bi v dolinah
ležal le ene harmonije svit,
nikdar skaljen, vsem blodnim borbam skrit,
in bi utešil žejo na višinah!

V ljubezni neodrešni plaka Bog
in kot iz snežnih prsi pelikana
mu pada rdeča struna od srca.

Njen glas smo vsi; v ur škripajoči stok
izginjamo kot prošnja neprestana,
brez milosti požira nas temá.

Ksaver Meško:
Sonet.

(Poslanica pesniku O. Zupančiču.)

Zapel si pesem nam o rodni grudi,
o Oton, in si v tuji svet odšel,
ker dom za Tebe kruha ni imel,
ki tujcem rad ga in smehljaje nudi.

A kličem Te: Predolgo se ne mudi
in spet povzdigni glas krepak in smel,
da čez gore in dole bo zvenel,
zapoj in k delu rod zaspani budi!

Glej, čaka injiva, solnce ji žari,
a ko delavcev in sejalcev ni
in ko prodajajo nam rodni dom!

Kaj duh se v malih pšicah Ti srdi?
Zapoj nam spev, ki bo kot božji grom
zbudil vse dobre, podle treščil k tlom . . .

